

Nemzetközi konferencián elhangzott idegen nyelvű előadás

Knox, Alan B.:

Major Trends in American Adult Education Programs (Fő tendenciák az amerikai felnőttoktatásban)

Fordította: Pordány Sarolta

Az amerikai felnőttoktatás főbb trendjei címmel kerekasztal-beszélgetést szervezett A Felnőttképzés Fejlesztéséért Egyesület. A rendezvényen vendégelőadó volt, **ALAN B. KNOX**, professzor. Köszöntőt és bevezetőt mondott **FEKETÉNÉ DR. SZAKOS ÉVA**, egyetemi docens. Felkért hozzászóló volt: **DR. BENKE MAGDOLNA**, kutató, a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet Kutatásszervezési és Fejlesztési, Osztályának munkatársa.

Az alábbiakban Alan B. Knox professzor (Continuing Education, Department of Educational Leadership and Policy Analysis, University of Wisconsin, USA) előzetesen megküldött vitaindító tézéseit adjuk közre magyar és angol nyelven.

1. Az utóbbi ötven év amerikai felnőttoktatásának irányzatai és a különböző hatások megismerése segítheti megérteni a hasonlóságokat és a különbségeket más országokkal.
2. A társadalmi környezet hatással van a felnőttoktatásra, beleértve a népesedési folyamatok folytonosságát és változásait, a gazdaságot, a kormányzást, a közösségi folyamatokat és a technológiát.
3. A történeti vízió a felnőttoktatás szerepéről magába foglalja a kevésbé képzettek segítségéről, az ezt előmozdító gyakorlatról és a politika ilyen irányú befolyásolásáról kialakított eszméket.
4. A felnőttoktatásról diplomát adó programok (*adult education graduate program*) úgy hetven évvel ezelőtti kialakítása nagy hatással volt a kutatásra, az elméletre és az ehhez kapcsolódó tanítási gyakorlat kialakítására valamint a programok széles körű elindítására. (15 egyetemi program volt ötven évvel ezelőtt, jelenleg 100 van.)
5. A *Felnőttoktatás Kutatásának Konferenciáján* (AERC) ötven évvel ezelőtt tizenöt hallgató vett részt, jelenleg a felsőoktatásban tanulók százai vesznek részt az AERC konferenciáin.

6. A legkülönbözőbb szervezetek végeznek oktatási szolgáltatásokat felnőttek részére, és ez a területet nagyon decentralizálttá teszi. (Iskolák, a két éves közösségi főiskolák, egyetemek, vállalkozások, szakszervezetek, szakmai egyesületek, vallási intézmények, helyi közösségi ügynökségek, börtönök, önkéntes szervezetek.)
7. A felsőoktatási hallgatók általában előzetesen tapasztalatokat szereznek a különböző oktatási szolgáltatóknál, és az ő társadalmi hátterük és érdeklődésük is befolyásolja az oktatási programokat és magát a szakterületet.
8. Ötven évvel ezelőtt évente az amerikaiak tíz százaléka vett részt legalább egy tanfolyamon vagy rövid képzési programon, jelenleg az ötven százalékuk. Azonban ez a felsőoktatási végzettséggel rendelkezőkre jellemző, jóval kisebb a részvételi arány az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők körében (tízszer alacsonyabb).
9. Az évek során a városi népesség részvételének emelkedése, a kevésbé képzett felnőttek részvétele és a nők számára nyújtott lehetőségek bővülése hatással volt a prioritásokra, a képzésekhez való hozzáférésre és a relevanciára.
10. A pénzügyi támogatás nagymértékű eltéréseket mutat a szolgáltatóknál és a programokban is, beleértve a részvételi költség visszatérítését, a szervezési támogatást, a kormányzati hozzájárulást (analfabetizmus, átképzés, a felnőttoktatás vidéki térségekre történő kiterjesztése) és a javaslatokra adott válaszként az alapítványoktól és kormányzati ügynökségektől kapott speciális támogatásokat.
11. Az elmúlt évtizedekben a technológia ráirányította a figyelmet a hozzáférésre, az individualizációra és az eredményességre.
12. Mivel a gyakorló szakembereknek (oktatók, adminisztrátorok) csak egy kisebb hányada rendelkezik megfelelő előképzettséggel és jártassággal a pályázatok és a sikeres gyakorlat területén, és a legtöbbjük csak kevés tájékozottsággal bír, a programok minősége változó.
13. A tervezés, a tanulói fejlődés és a (tanulás folyamatával kapcsolatos) elszámoltathatóság értékelése növekszik, de túl kevés még a valós tevékenység, és az eredmények hasznosítása is szerény mértékű.
14. Növekszik a közösségi ügyekre (gazdaság, egészségügy, foglalkoztatás) irányuló figyelem, növekvő pénzügyi támogatást kapnak a felnőttoktatás bizonyos típusai, pl. a közösségi főiskola (community college), és erősödik a globális vízió.
15. Az együttműködés különösen hasznos a közösségi témák megjelenítésében, a pénzügyi hozzájárulások és előnyök területén.

MAJOR TRENDS IN AMERICAN ADULT EDUCATION PROGRAMS

1. Recognition of trends and influences on American adult education during the past fifty years can help understand similarities and differences with other countries.
2. Societal influences on adult education include continuity and change in population, economy, government, community, and technology.
3. The historic vision for adult education includes ideals about helping less advantaged adults, practical efforts to do so, and policy influences.
4. Creation of adult education graduate programs about seventy years ago was a major influence on research, theory, and preparation of practitioners to teach in and administer a wide variety of programs. (From 15 university programs fifty year ago to one hundred today.)
5. The start of the Adult Education Research Conference fifty years ago attended by fifteen current and recent graduate students has evolved to hundreds attending AERC today.
6. All types of organizations provide educational opportunities for adults, which makes the field very decentralized. (schools, two year community colleges, universities, enterprises, labor unions, professional associations. religious institutions, community agencies, prisons, voluntary associations.)
7. Graduate students typically have experiences with such provider organizations, and their backgrounds and interests have shaped the programs and the field.
8. Fifty years ago, each year about ten percent of American adults participated in at least one part time or short term educational activity, today it is fifty percent. However, more adults with high educational levels participate, with much lower participation rates for adults with lower educational levels (ten times more).
9. Over the years, rural to urban population shifts, characteristics of less advantaged adults, and opportunities for women, have influenced priorities, access, and relevance.
10. Financial support varies greatly across providers and programs, including cost recovery from participant fees, organizational support, government subsidy (literacy, re-training, rural extension), and special grants from foundations and government agencies in response to proposals.
11. In recent decades, technology has increased attention to access, individualization, and success.
12. Because only a small proportion of practitioners (teachers, administrators) have much preparation and familiarity with scholarship and excellent practice, and most practitioners have little familiarity with such concepts, thus program quality varies.
13. Evaluation for planning, improvement, and accountability is increasing, but too seldom done and results to little used.

14. Increasing concern about public issues (economy, health, employment) is increasing the priority and funding for some types of adult education (community colleges), and is enhancing a global vision.
15. Collaboration is especially beneficial to address public issues and complementarily of contributions and benefits.
